

CURRENDA

MOTU PROPRIO

DE CONCESSIONIBUS INDULGENTIARUM A SUPREMA S. CONGREGATIONE S. OFFICII
RECOGNOSCENDIS.

Cum per Apostolicas Nostras Litteras de Romana Curia, quae incipiunt »Sapienti Consilio«, III Kal. Jul. an. MDCCCCVIII datas¹⁾, universam rem de indulgentiis, ideoque et curam circa rectam et prudentem earum moderationem et onus invigilandi super earumdem publicatione et impressione, uni Supremae Sacrae Congregationi Sancti Officii devolutam voluerimus²⁾; ad praecavendas dubitationes quascumque, quae ex concessionibus hac in materia aliter quam per praefatam Sacram Congregationem forte obtentis facile oriri possent, utque omnibus plane constet de earumdem authenticitate et efficacia, Suprema Nostra Auctoritate, motu proprio atque ex certa scientia, declaramus ac decernimus:

1. Indulgentias quascumque, sive generales sive particulares, quae non respiciant ipsas personas potentium tantum, a supradicta Suprema Sacra Congregatione Sancti Officii esse recognoscendas;

2. Idem dicendum de facultatibus concessis quibusvis sacerdotibus cuiuscumque gradus et dignitatis benedicendi pia obiecta eisque adnectendi indulgentias et privilegia pro quocumque vel quibuscumque christifidelibus;

3. Concessiones indulgentiarum et facultatum, de quibus supra, vim habere tamquam Sacra Congregatio Sancti Officii illas authentice recognoverit;

4. Quoad praeteritas, demum, concessiones, eas efficaciam tantum habituras, si intra sex menses ab huius Nostri Decreti publicatione eidem Sacrae Congregationi exhibatae ab eaque recognitae fuerint;

5. Idecirco impetrantes posthac huiusmodi concessiones teneri, sub poena nullitatis gratiae obtentae, exemplar earumdem dictae Supremae Sacrae Sancti Officii Congregationi exhibere, ut rite recognosci ac ratae haberri possint.

Haec edicimus, declaramus, sancimus, contrariis quibuscumque, etiam speciali et individua mentione ac derogatione dignis, non obstantibus.

Praesentibus perpetuis futuris temporibus valituris.

Datum Romae, apud S. Pertum sub annulo Piscatoris, die VII Aprilis MCMX, Pontificatus Nostri anno septimo.

PIUS PP. X.

¹⁾ Cfr. Curr. XII., XIII., a. 1908.

²⁾ Cfr. loco cit. pag. 91.

S. Congregatio S. Officii.

(SECTIO DE INDULGENTIIS).

I.

DUBIA CIRCA INTERPRETATIONEM MOTUS PROPRII »CUM PER APOSTOLICAS«
DIEI 7 APRILIS 1910.

Feria IV. die 15 Iunii 1910.

Exortis circa interpretationem Motus Proprii »Cum per Apostolicas« diei 7 Aprilis anni currentis quibusdam dubiis, Supremae huic Sacrae Congregationi S. Officii sequentia quaesita proposita sunt, videlicet:

1. Utrum S. Congregationi S. Officii recognoscendae exhiberi debeant concesiones Indulgenciarum et facultatum Indulgencias respicientium, quae ante diem 1 Novembris 1908 a S. Congregatione tune temporis Indulgentiis praeposita et a Secretariis Brevium et Memorialium obtentae fuerunt?

2. An dictae exhibitioni sint obnoxiae concessiones Indulgenciarum facultatumque Indulgencias respicientium, quae a Brevium Secretaria obtentae sunt post diem 1 Novembris 1908; quaeque sive ante sive post eandem diem 1. Novembris 1908 a quovis alio, praeter recensita, S. Sedis Officio seu Dicasterio prodierunt?

3. An Indulgenciae ac facultates Indulgencias respicientes, ante diem 1 Novembris 1908 aliter quam per tramitem alicuius ex supra laudatis S. Sedis Officiis seu Discasteriis obtentae, debeant et ipsae S. Congregationi S. Officii exhiberi ab eaque recognosci sub poena nullitatis?

4. Utrum S. Congregationi S. Officii recognoscendae, ut supra, exhiberi debeant facultates, quae conceduntur ex peculiari Apostolico privilegio ab Ordinibus Religiosis, tamquam ipsorum propriae: benedicendi pias imagines, coronas, scapularia, numismata et similia (utpote a Minoribus pro Crucifixis ad Viam Crucis, a Praedicatoribus pro coronis Rosarii, a Carmelitis pro scapularibus B. M. V. de Monte Carmelo, etc.) eisque Indulgencias adnectendi?

Quibus mature perpensis, Emi ac Rmi DD. Cardinales Inquisitores Generales in plenario conventu habito feria IV die 15 curr. mensis Iunii respondendum decreverunt:

Ad 1. Negative.

Ad 2. Affirmative ad utramque partem.

Ad 3. Affirmative.

Ad 4. Negative.

Sequenti vero feria V die 16 eiusdem mensis SSmus D. N. Pius divina providentia PP. X. in solita audientia R. P. D. Adssessori S. Officii impertita, Emorum Patrum resolutiones approbare et confirmare dignatus est atque insimul declarare »non fuisse suae intentionis comprehendere sub N. 1. Motus Proprii »Cum per Aposto-

licas« facultatem Benedictionem Apostolicam cum Indulgentia Plenaria una alterave vice vel determinato alicui personarum coetui impertiendi».

Romae, ex Aedibus S. Officii, die 17 Iunii 1910.

(L. S.)

ALOISIUS GIAMBENE, *Substitutus pro Indulgentiis.*

II.

DUBIA CIRCA INTERPRETATIONEM MOTUS PROPRII „CUM PER APOSTOLICAS“,
DIEI 7 APRILIS 1910.

Feria IV, die 13 Iulii 1910.

Circa interpretationem Motus Proprii »Cum per Apostolicas« diei 7 Aprilis currentis anni 1910 Supremae huic Sacrae Congregationi S. Officii sequenta dubia proposita sunt:

1. Utrum Sacrae Congregationi S. Officii recognoscendae exhiberi debeat concessiones Indulgentiarum et facultatum Indulgentias respicientium, quae ante diem 1 Novembris 1908 a S. Congregatione de Propaganda Fide factae fuerunt suis subditis?

2. Utrum exhiberi debeat recognitioni Congregationis S. Officii concessiones Indulgentiarum et facultatum Indulgentias respicientium factae ab eadem Congregatione de Propaganda Fide post diem 1 Novembris 1908 et in posterum ab eadem facienda suis subditis?

Quibus mature perpensis, Emi ac Rmi DD. Cardinales Inquisitores Generales in plenario conventu habito feria IV, die 13 curr. mensis Iulii, respondendum decreverunt:

Ad 1. Negative.

Ad 2. Negative.

Et ad mentem. Mens est, ut firma et observanda maneat lata lex per Decretum S. Congregationis Indulgentiarum ac SS. Reliquiarum a Benedicto XIV approbatum die 28 Ianuarii 1756, confirmatum a Pio PP. IX, die 14 Aprilis 1856, iterumque confirmatum a SSmo Dno Nostro Pio PP. X, die 29 Septembris 1908 (Ordo servandus in Romana Curia, Normae peculiares cap. VII, art. 2, n. 81) hoc est:

»Impetrantes posthac generales Indulgentiarum concessiones teneri sub poena nullitatis gratiae obtentae exemplar earumdem concessionum ad Secretariam S. Congregationis deferre«. Idest ad Secretariam S. Officii.

Sequenti vero feria V. die 14 eiusdem mensis, SSmus D. N. Pius divina providentia Papa X, in solita audientia R. P. D. Adssessori S. Officii impertita, Emorum Patrum resolutiones adprobare et confirmare dignatus est.

Romae, ex Aedibus S. Officii, die 15 Iulii 1910.

(L. S.)

ALOISIUS GIAMBENE, *Substitutus pro Indulgentiis.*

S. Congregatio de Sacramentis.

I.

GOANA ET ALIARUM.

DUBII CIRCA DECRETUM DE SPONSALIBUS ET MATRIMONIO.

Vi legum inter Apostolicam Sedem et Regem fidelissimum Lusitaniae concordatarum, circa exercitium iuris regii patronatus in nonnullis dioecesibus Indiarum Orientalium, sancitum fuit, ut quoad plures fideles iurisdictio quorundam Ordinariorum ea in regione sit personalis, non solum quia praefatis Ordinariis data est iurisdictio exclusiva et exempta in certa loca extra territorium continuum propriae dioecesis et intra territorium alterius dioecesis sita, sed etiam quia ob factam mutationem domicilii ab una dioecesi in aliam, iurisdictio sui cuiusque Ordinarii in subditum migrantem non amittitur. Et quod attinet etiam ad matrimonia ineunda, in comitiis S. C. de Prop. Fide una cum S. Congregatione Ecclesiasticis negotiis extraordinariis praeposita, die 11 Septembris 1887, ad dubium VI: »Utrum quoad parochialia, baptismos, matrimonia, Communionem paschalem, Extremam Unctionem et S. Viaticum exemptis (in Archidioecesi Bombayensi) liberum sit, si velint, recurrere ad Ordinarium loci vel sacerdotes eius, omissa quaestione de exemptione renuntianda«, responsum fuit: »Negative«; et haec atque aliae eiusmodi decisiones deinde ad omnes dioeceses duplicitis iurisdictionis extensae fuerunt.

At memorata circa parochialia personalis et exclusiva iurisdictio iis in dioecesibus impediri videtur quoad matrimonia, ex edito Decreto Ne temere, De sponsalibus et matrimonio, iuxta quod iurisdictio Ordinariorum et parochorum, circa adsistentiam matrimoniis praestandam, facta est omnino territorialis.

Re quidem vera quoad parochos, qui in territorio aliis assignato subditos sibi habent, decisum est etiam a S. C. Conc. in Romana et aliarum, Dubiorum circa decretum de sponsalibus et matrimonio, die 1 Februarii 1908¹⁾, eos valide matrimoniis subditorum adsistere; nam proposito dubio IX.: »Ubinam et quomodo parochus, qui in territorio aliis parochis assignato nonnullas personas vel familias sibi subditas habet, matrimoniis adsistere valeat«, responsum fuit: »Affirmative, quoad suos subditos tantum, ubique in dicto territorio, facto verbo cum Sanctissimo«. Sed haec resolutio, quoad tum validitatem cum licitatem, iuribus parochorum territorialium officere non videtur; qui ideo, iuxta cit. decretum Ne temere, valide semper in propria paroecia, et licite quoque, praehabita menstrua alterutrius contrahentis commoratione, matrimoniis fidelium etiam exemptorum adsistere videntur.

Quapropter cum quaestio de praefata dupli iurisdictione in Indiis Orientalibus, quod spectat ad novas dispositiones decreti Ne temere, orta fuerit inter Archiepiscopum Bombayensem et Episcopum Damanensem, in generali conventu S. C. Conc.

¹⁾ Cfr. Curr. VII. pag. 49. seq. a 1908.

habito die 27 Iulii 1908 in Romana et aliarum, propositum est dubium VIII.: »Utrum subditi dioecesis Damanensis, in dioecesi tamen Bombayensi commorantes, et e converso subditi dioecesis Bombayensis degentes in dioecesi Damanensi, ut validum et licitum ineant matrimonium, teneantur se sistere dumtaxat coram parocho personali, vel possint etiam coram parocho territorii«; cui dubio EE. PP. responderunt: Dilata.

Verum tum hodiernus Archiepiscopus Goanus, Patriarcha omnium Indianorum Orientalium honoris causa, nomine etiam Ordinariorum Provinciae ecclesiasticae Goanae, tum ex altera parte praefatus Archiepiscopus Bombayensis ab H. S. C. iteratis precibus petiverunt, ut quaestio dirimeretur; et Goanus Archiepiscopus notitias quoque locorum et personarum exposuit, pro quibus duplex iurisdictio viget: ideoque, ut mens erat S. Congregationis Concilii, quaestio quoad omnes eius generis dioeceses in Indiis Orientalibus suscepta est definienda.

Ad quam rem in plenario cenventu huius S. C. de disciplina Sacramentorum habito die 27 mensis Maii 1910 sequens dubium solvendum propositum fuit:

Utrum degentes in locis Indianorum Orientalium, in quibus viget duplex iurisdictio, ut validum et licitum ineant matrimonium, teneantur se sistere dumtaxat coram parocho personali, vel possint etiam coram parocho territorii?

Et Emi ac Rmi Patres, re mature perpensa, proposito dubio respondendum censuerunt:

Attentis peculiaribus circumstantiis in casu concurrentibus, affirmative ad 1. partem, negative ad 2., facto verbo cum SSmo.

Facta autem SSmo relatione de omnibus a R. P. D. Secretario eiusdem S. C., in audience diei 29 Mai 1910, Sanctitas Sua Emorum Patrum decisionem approbare et confirmare dignata est.

Datum ex aedibus S. C. de disciplina Sacramentorum, die 2 mensis Iulii anno 1910.

D. CARD. FERRATA, *Praefectus.*

(L. S.)

PH. GIUSTINI, *Secretarius.*

II.

ROMAMA ET ALIARUM.

DE FACULTATE DISPENSANDI AB IMPEDIMENTIS MATRIMONIALIBUS IMMINENTE MORTIS PERICULO.

Decreto S. Congregationis de disciplina Sacramentorum edito die 14 mensis maii anno 1909¹⁾, statutum fuit: „Quemlibet sacerdotem, qui ad normam art. VII. Decreti Ne temere, imminente mortis periculo, ubi parochus vel loci Ordinarius vel Sacerdos ab alterutro delegatus haberi nequeat, coram duobus testibus matrimonio adsistere valide ac licite potest, in iisdem rerum adiunctis dispensare quoque posse

¹⁾ Cfr. Curr. VIII. pag. 64. et XII. pag. 112. a. 1909.

super impedimentis omnibus etiam publicis matrimonium iure ecclesiastico dirimenteribus, exceptis sacro presbyteratus ordine et affinitate lineae rectae ex copula licita".

Circa quod decretum eidem S. C. dirimendum propositum est dubium:

„An praefato decreto comprehendantur etiam parochi, etsi non fuerint ad normam declarationis S. Officij diei 9 ianuarii 1889¹⁾, habitualiter subdelegati a propriis Ordinariis?

Et haec S. C., re perpensa, respondendum censuit: „Affirmative“.

Datum ex aedibus eiusdem S. C., die 29 mensis iulii, anno 1910.

D. CARD. FERRATA, *Praefectus.*

PH. GIUSTINI, *Secretarius.*

S. Congregatio de Religiosis.

I.

DECLARATIO CIRCA STUDIA A RELIGIOSIS PERAGENDA.

Nonnulli Superiores Generales Ordinum et Institutorum huic Sacrae Congregationi Negotiis Sodalium Religiosorum praepositae humillime exposuerunt difficultates, quas parit immediata executio recentiorum Declarationum circa studia d. d. 7. Septembris 1909²⁾; sive quia alumni in propriis illorum Collegiis degentes, qui ad Novitiatum ingrediendum iam existimabantur sufficienter apti, in Collegiis ipsis ad statum curriculum studiorum perficiendum adhuc permanere debent; sive quia ipsae novitiorum domus per aliquod tempus claudendae erunt, quum haud facile sit reperire alumnos ad tramitem Declarationum undeque instructos.

Ideoque supplices preces dederunt, ut, quounque iuxta placita huius Sacrae Congregationis res apprime ordinentur, praefatas Declarationes benigniori quadam ratione interpretari fas esset.

Sanctissimus autem Dominus Noster Pius Papa X, cui haec omnia infrascriptus Cardinalis Praefectus retulit in audience diei 21. Decembris 1909, rem mature perpendere dignatus est aequa lance cum expositis difficultatibus bona librando, quae ex immediata executione dictarum Declarationum Ordinibus et Institutis provenient, quae quidem bona non potest esse, quin cedant in utilitatem ipsius Ecclesiae Universae. Et sane, hisce praesertim difficillimis temporibus, aequali ac Sacerdotes saeculares debent scientia pollere Sacerdotes regulares, quorum consilia fideles non minori sane fiducia expetere constat; scientia veris vocationibus nedum adimat, potius confert stabilitatem; quod si nonnullos abuti contingat scientia, Ordinis vel Congregationis sumptibus acquisita, et ante ingressum in Novitiatum discedere, melius est illos abire, quos ex hoc ipso patet non habuisse propositi constantiam, imo nec amplectendae vitae religiosae animum vere sincerum; longe minor est Ordinibus et Institutis timenda iactura, si minus frequentati, vel prorsus vacuae per aliquod tem-

¹⁾ Cfr. Curr. IV., a. 1888, pag. 30 sq. et Curr. IX., a 1889, pag. 58.

²⁾ Cfr. Curr. XIII. a. 1909, pag. 123 ssq.

pus novitiorum domus existant, quam si plenae Sodalibus non adaequate institutis; praestat selectus numerus alumnorum stabilium, quam magnus praetereuntium, integre summopere curandum, ut id quod numero erit inferius, spe reddatur uberius.

His igitur aliisque permotus argumentis, idem Sanctissimus Dominus Noster minoris faciens difficultates expositas, supplicibus precibus haud annuendum, idque omnibus Superioribus Generalibus Ordinum et Institutorum in normam et regulam significandum duxit.

Contrariis quibuscumque minime obstantibus, etiam speciali mentione dignis. Romae, die 21. Decembris 1909.

FR. I. C. CARD. VIVES, *Praefectus.*
D. L. JANSSENS O. S. B., *Secretarius.*

(L. S.)

II.

DUBIA CIRCA PROFESSIONEM RELIGIOSORUM.

Ab hac Sacra Congregatione Negotiis Religiosorum Sodalium praeposita sequentium dubiorum solutio expostulata fuit, nimirum:

I. Quidam Religiosus dimissus ab una Domo Ordinis, de consensu Superioris Generalis in alia Domo eiusdem Ordinis ad Novitiatum admissus fuit ante Decretum d. d. 7. Septembris 1909, quod incipit »Ecclesia Christi«¹⁾, sed post eiusdem Decreti publicationem professionem votorum simplicium emisit, non implorato Indulto Apostolico. Quaeritur, utrum valida sit professio, an vero sanatione indigeat?

II. Quidam Religiosus dispensatus a votis emissis in alio Ordine, Congregatione, vel Instituto, ad Novitiatum in diverso Ordine admissus fuit ante publicationem supradicti Decreti. Quaeritur, utrum ad professionem votorum simplicium indigeat Indulto Apostolico, an vero absque Indulto valeat professionem emittere?

Et Sacra eadem Congregatio respondendum censuit, prouti respondet:

Ad I. Negative ad primam partem; Affirmative ad secundam.

Ad II. Affirmative ad primam partem; Negative ad secundam.

Atque ita rescripsit, die 4. Januarii 1910.

FR. I. C. CARD. VIVES, *Praefectus.*
D. L. JANSSENS, O. S. B., *Secretarius.*

III.

DUBIA CIRCA INTERPRETATIONEM DECLARATIONUM

diei 7 Septembris 1909^{2).}

Cum nonnulla dubia exorta fuerint circa rectam interpretationem Declarationum huius Sacrae Congregationis de Religiosis, d. d. 7 Septembris 1909, quoad articulum VI. Decreti Auctis a modo, eorum solutio ab hac eadem Sacra Gongregatione expostulata fuit, nimirum :

¹⁾ Curr. XIII. a. 1909, pag. 122.

²⁾ Curr. XIII., a. 1909, pag. 123 sq.

1. Utrum praedictae Declarationes respiciant tantum Domus religiosas studiorum solius Italiae, an etiam eas ubique terrarum constitutas?

2. Utrum eisdem Declarationibus sese conformare debeant eae tantum Congregationes Religiosae, in quibus emittuntur vota, an etiam illae, quibus alumni ligantur simplici promissione perseverantiae, ut apud Eudistas?

3. Utrum, contracto vacationum tempore, et pressius aucto studiorum conatu, totus Theologiae cursus tribus tantum annis comprehendi possit; an potius per quatuor integros annos academicos, scilicet per quadraginta quinque menses integros, computatis vacationibus trium priorum annorum, semper protrahi debeat?

Et Sacra eadem Congregatio, re mature perpensa, respondendum censuit, prouti respondet:

Ad 1. Negative ad primam partem; Affirmative ad secundam.

Ad 2. Negative ad primam partem; Affirmative ad secundam.

Ad 3. Negative ad primam partem; Affirmative ad secundam.

Contrariis quibuscumque non obstantibus. Romae, die 31 Mai 1910.

FR. I. C. CARD. VIVES, *Praefectus.*

(L. S.)

F. CHERUBINI, *Subsecretarius.*

IV.

DECRETUM

DE ELEEMOSYNIS IN FAVOREM PII OPERIS, A TERRA SANCTA NUNCUPATI, COLLIGENDIS.

Sacra Congregatio Negotiis Religiosorum Sodalium praeposita, ut pluribus iam exortis dubiis finem imponeret, vel forsan exorituris aditum paecluderet, declarandum censuit, prouti declarat, Decreto de Quaestuatione de d. 21 Novembris 1908¹⁾, Ordines et Instituta religiosa respiciente, ejusque normis minime fuisse comprehensionem nec comprehendi Pium Terrae Sanctae Opus, Ordini Fratrum Minorum commisum; quum illud Opus peculiares eiusdem Ordinis necessitates et individuam utilitatem longe transgrediatur, ab Apostolica Sede pluries fuerit ac plenissime approbatum, privilegiis auctum ac vehementer commendatum. Eadem igitur Sacra Congregatio, nedum praedicto Operi detrimentum praecavens, auxilium potius impendens, decernit ac iubet, ut collectae in favorem Terrae Sanctae, quae sive Feria sexta Parasceves sive aliis per annum diebus usque adhuc fieri consueverunt, a Patribus Minoribus sive per se sive per alios probatae fidei viros, iuxta regulas et consuetudines hac in re laudabiliter servatas, ubique fiant etiam in posterum, memorato Decreto diei 21 Novembris 1908 aliisque in contrarium non obstantibus.

Quibus omnibus Sanctissimo Domino Nostro Pio Papae Decimo ab infrascripto Cardinali Praefecto, die 1 Octobris 1909 relatis, Sanctitas Sua eadem rata habere et confirmare dignata est.

Fr. I. C. CARD. VIVES. *Praefectus.*

(L. S.)

VINCENTIUS LA PUMA

¹⁾ Cfr. Curr. IV. pag. 31, a. 1909.

V.

DECRETUM

DE ALIQUA IN NOVITIATU STUDIIS OPERA DANDA.

Ad explorandum animum illumque religiosa perfectione gradatim imbuendum Novitiatus institutus est, qui ideo per unum saltem annum sub Magistro spirituilibus tantum exercitationibus totus insumitur.

Quum autem experientia constet, adsiduis pietatis officiis, licet opportune variis, adolescentium praesertim defatigari mentem, et ad continuos per diem religionis actus minus intentam afferri plerumque voluntatem; et quum in ipso Novitiatu moderata aliqua studiis assignatio possit Novitiis non parum utilitatis afferre, ne dediscant, quae didicerunt, ac re ostendant quales sint ingenio, idoneitate et diligentia; — Saera Congregatio Negotiis Religiosorum Sodalium praeposita in plenario Coetu Emorum Patrum, die 26 Augusti 1910 ad Vaticanum habito, sequentia statuit, a singulis Ordinibus et Congregationibus religiosis apprime servanda:

1. Novitii, privatim, unam horam singulis diebus, festis tantum exceptis, studiis dedicabunt.

2. Stutiis praeerunt Magister Novitiorum vel Vicemagister, qui respondente scientia pollere debent, vel, aptius, aliquis ex professoribus humaniorum litterarum, qui domi vel prope commoretur. Horum erit, non ultra ter in hebdomada, per unam horam, praeter aliam quotidie a Novitiis privatim addicendam, Novitios in unum collectos, veluti in Schola, instruere aut saltem eorum progressus in studiis exquirere.

3. Quamvis haec ut veri nominis schola censeri nequeat, non tamen velut merum mortificationis exercitium habeatur. Ita igitur fiat, ut, inde, Novitii omni cum diligentia in eam incumbant ac verum fructum ex eadem percipient; hinc autem, Magistri apta methodo studia moderentur, de uniuscuiusque tyronis talento ac sedulitate iudicium adipiscantur et progressum curent. Genus autem studiorum cuiusvis Ordinis vel Congregationis naturae respondeat. Linguae patriae, et pro Novitiis Ordini sacro destinatis linguae latinae quoque ac graecae studium commendatur, sive per repetitionem eorum, quae iampridem Novitii didicerunt, praesertim grammatices, sive per lectiones eorum sanctorum Patrum et antiquorum Ecclesiae auctorum, quos litteris quoque enitusse constet, v. g. S. Ambrosii, S. Augustini, S. Hieronymi, Lactantii, S. Ioannis Chrysostomi, Eusebii et similium; item Evangelii S. Lucae et actuum Apostolorum graece conscriptorum.

Scripta quoque exercitia, v. g. extemporalia, exempla Mariana, magna cum utilitate accedere poterunt. Quae quidem omnia et alia, sive patrio sive latino sermone redacta, ut Novitii e suggestu legant vel memoriter recitent, summopere convenit, ad veram pronuntiationem et quamdam publice dicendi dexteritatem adquirendam. Item opportunum erit, ut Novitii inter se colloquentes, loco patrii sermonis lingua aliquando utantur latina, qua poterunt etiam interdum breves sermones vel catecheticas instructiones ad sodales habere.

4. Qui scholae praeest, adnotet, in scriptis, cuiusvis Novitii diligentiam ac progressus, et horum, item scriptum, mittat ad Superiorem Generalem vel Moderatorem

Provincialem testimonium, reliquis addendum, antequam Novitii, expleto Novitiatu, ad professionem votorum admittantur.

Quae omnia Sanctissimus Dominus noster Pius Papa Decimus, referente infra scripto Subsecretario, confirmare dignatus est die 27 Augusti 1910. Contrariis quibus cumque, etiam speciali mentione dignis, minime obstantibus.

Datum Romae, ex Secretaria eiusdem Sacrae Congregationis, die 27 Augusti 1910.

(L. S.)

FR. J. C. CARD. VIVES, *Praefectus.*

FRANCISCUS CHERUBINI, *Subsecretarius.*

S. Congregatio Rituum.

I.

URBIS ET ORBIS

DECRETUM SEU DECLARATIO CIRCA COLLECTAM PRO EPISCOPO ELIGENDO, IUXTA CAEREMONIALE EPISCOPORUM.

Per Decretum Sacrae Rituum Congregationis, diei 3 Iunii nuper elapsi¹⁾, dies electionis seu translationis Episcopi in Consistorio electi seu translati adhuc computanda est a die nominationis consistorialis, quoad Episcopos autem ante Consistorium electos seu translatos eiusmodi dies computanda est non a die publicationis in Consistorio, sed a die expeditionis Decretorum seu Litterarum Apostolicarum ad electionem seu translationem pertinentium. Quapropter etiam Collecta pro eligendo novo Episcopo tempore Ecclesiae vacationis, iuxta dispositionem Caeremonialis Episcoporum lib. II, cap. 38, num. 27, quae ex decreto n. 2672 in Florentina diei 19 Decembris 1829 ad III, continuari debuerat usque ad diem electionis seu Consistorii secreti, deinceps continuabitur usque ad diem, qua notitia de facta Episcopi electione seu translatione, sive per provisionem Consistorialem sive per Litterarum Apostolicarum expediti nem, a Curia Dioecesana rite evulgata fuerit.

Atque ita haec Sacra Rituum Congregatio declaravit et in posterum servari mandavit, die 8 Iulii 1910.

FR. S. CARE. MARTINELLI, *Praefectus.*

(L. S.)

† PETRUS LA FONTAINE, Ep. Charystien., *Secretarius.*

---

¹⁾ Cfr. Curr. VIII. a. 1910. pag. 61.

II. DUBIUM

CIRCA MISSAM PAROCHIALEM.

Sacrorum Rituum Congregationi pro opportuna solutione sequens dubium propositum fuit, nimirum :

In quibusdam Dioecesibus Missa in Festis suppressis celebranda et applicanda pro populo, de speciali Indulto Apostolicae Sedis, pro peculiari aliqua intentione applicari potest, dummodo stipendum ad commune aerarium dioecesanum deferatur. Quaeritur: Utrum in Ecclesiis Parochialibus, ubi unus est tantum Sacerdos, dictis diebus enunciata Missa necessario sit celebranda de die currente; an possit esse cum cantu de Requie in die et pro die obitus seu depositionis, physice vel moraliter praesente cadavere?

Et Sacra Rituum Congregatio, exquisito Commisionis Liturgicae suffragio, re sedulo discussa et perpensa, propositae quaestioni ita respondendum esse censuit: Affirmative ad primam partem; negative ad secundam.

Atque ita rescripsit, die 8 Iulii 1910.

FR. S. CARD. MARTINELLI, S. R. C. Praefectus.
(L. S.) † PETRUS LA FONTAINE, Ep. Charystien., Secretarius.

SPRAWOZDANIE

Rady Arcybractwa Adoracyi Najświętszego Sakramentu
ku zaopatrywaniu ubogich kościołów w szaty liturgiczne
za czas od 8-go czerwca 1909 do 20-go czerwca 1910.

W dniach 17., 18. i 19. czerwca 1910. odbyła się w myśl statutu Arcybractwa wystawa szat liturgicznych, przeznaczonych dla kościołów Dyecezyi. Wystawę otworzył Najprzew. Ks. Biskup Leon Wałęga, a obejmowała ona: **kap:** białych 6, czerwonych 2, fioletowych 2, czarnych 3; **ornatów:** białych 13, czerwonych 4, fioletowych 3, zielonych 2, czarnych 5; **stul** 12, **burs** 12, **tuwalnie** 3, **sukienek na puszkę** 4, **umbraculum** 1. **Bielizna:** alb 13, obrusów 14, komży 3, korporałów 58, puryfikaterzy 200, palek 26, ręczników 97, humerałów 87 i pasków 9.

Przy rozdziale powyższych aparatów otrzymały: Wadowice kapę białą, Ostrowy Tuszowskie kapę białą, Jastrząbka nowa kapę białą, Sobolów kapę białą, Wilkowisko kapę białą, Łososina kapę białą, Ptaszkowa kapę czerwoną, Krzyżanowice kapę czerwoną, Zbyszyce kapę fioletową, Dobrków kapę fioletową, Chomranice kapę czarną, Tylicz kapę czarną, Ciężkowice kapę czarną, Czarny Potok ornat biały, Olszyny ornat biały, Ochotnica II. ornat biały, Szynała ornat biały, Rajbrot ornat biały,

Siedlce ornat biały, Poręba Spytko ornat biały, Pogwizdów ornat biały, Żegiestów ornat biały, 6 korp., 3 pal., 18 puryf., 12 ręcznicz., Trzetrzewina ornat czarny, ornat biały, bursę, stułę, obrus, albę, 6 hum., pasek, 6 korp., palek 3, puryf. 12, ręcz. 6; Gródek ornat czerwony, ornat biały, stułę, obrus, albę, pasek, 6 humer., 6 korpor., 2 palki, 12 puryf., 6 ręcz., Laskowa ornat czerwony, Brzozowa ornat czerwony, Grobla ornat czerwony, Pleśna ornat fioletowy, Janowice ornat fioletowy, Słopnice ornat fioletowy i obrus, Łapczyca ornat czarny, Ujanowice ornat czarny, Poręba radlna ornat czarny, Lipnica murow. ornat czarny, Tarnów: Misyonarze ornat zielony, Tarnów: Grabówka ornat biały, Tarnów: Katedra sukienkę, 2 bursy, Krzyż tuwalnię, komżę, obrus, Ofinów tuwalnię, Jadowniki tuwalnię, Tylmanowa umbraculum, Siedliska sukienkę, albę, pasek, 6 humer., Domosławice sukienkę, obrus, Kamionka wielka sukienkę, Luszowice bursę, stułę, Olszówka bursę, studę, albę, pasek, 6 humer.; Iwkowa bursę, studę, albę, pasek, 6 humer., Szylk bursę, studę, obrus, Rzochów bursę, studę, 6 korp., 2 palki, 12 puryf., 6 ręcz., Źwiernik bursę, obrus, Zalasowa bursę, studę, obrus, Baranów bursę, obrus, Lipnica wielka bursę, studę, obrus, Przydonica studę, albę pasek, 6 hum., 12 puruf., 6 ręcz., Tuchów: OO. Redemptoryści 2 alby, 12 humer., 4 korp., 2 pal., 12 puryf., 6 ręcz., Tropie albę, 6 humer., studę, 12 puryf., 6 ręcz., Zawada ad Dębica obrus, albę, pasek, 6 humerałów, Wielogłowy komżę, studę, 6 korp. 3 palki, 12 puryf., 6 ręcz., Jasień albę, pasek, 6 humer., studę, Zbylitowska góra albę, 6 humer., 12 puryf., 6 ręcz., studę, Gromnik obrus, 4 korp., 2 palki, 12 puryf., 6 ręcz., Łukowica albę, pasek, 6 humer., Dębica 10 korpor., 3 palki, 24 puryf., 12 ręcz., Jakóbkowice obrus, 4 korpor., 2 palki, 12 puryf., 6 ręcz., Królówka obrus, Rożnów albę i drobną bieliznę.

Zestawienie kasowe:

Stan kasy dnia 8. czerwca 1909	5304	Kor. 84	hal.
Przychód do 31. grudnia 1909	2326	«	65 «
Przychód w 1910	2800	«	52 «
Razem	10432	Kor. 01	hal.
Rozchód	4767	«	88 «
Stan kasy	5664	Kor. 13	hal.

Z WYDZIAŁU ARCYBRACTWA.

Tarnów, dnia 20-go czerwca 1910.

Z KONSYSTORZA BISKUPIEGO.

W Tarnowie, dnia 8 listopada 1910.

X. Dr. Władysław Mysor
Kanclerz.

† LEON
Biskup.